

Bane NOR SF

TILSYNSRAPPORT NR. 2019-17 FRA LEDELSESMØTE 16.12.2019

1	Hensikten med møtet.....	3
2	SJT presenterer bruk av ERAs modenhetsmodell for jernbanevirksomheter ...	4
3	Statens jernbanetilsyn presenterer tilsynets erfaringer fra tilsyns- og tillatelsesprosesser i 2019 og innretningen av tilsyn med Bane NOR i 2020.....	4
4	Bane NORs tilbakemelding og synspunkter på Statens jernbanetilsyns virksomhet i 2019	5
5	Diskusjon rundt dagens tematikk	5
6	Oppsummering fra Statens jernbanetilsyn	5
	Vedlegg 1 - Agenda.....	6
	Vedlegg 2 - Deltakere	7
	Vedlegg 3 – SJTs presentasjon til agendapunkt 2 og 3	7
	Vedlegg 4 – Bane NORs presentasjon til agendapunkt 4.....	7

1 Hensikten med møtet

Ledelsesmøtet ble gjennomført etter initiativ fra Statens jernbanetilsyn (SJT) som en del av tilsynsvirksomheten med jernbanevirksomhetene. Hensikten med dette ledelsesmøtet var å ha en dialog om utvalgte, viktige sikkerhetsmessige forhold, skaffe oss kunnskap om ledelsens engasjement i sikkerhetsarbeidet, oppsummere resultatene av tilsynene i 2019 med Bane NOR, og presentere de tema SJT vil prioritere oppfølgingen av i 2020.

Ledelsesmøtet var en del av tilsynets ordinære tilsynsprogram for 2019

Rapportdato:

Arild Bruun
Revisjonsleder

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signaturer

Erik Ø. Reiersøl-Johnsen
Direktør

2 SJT presenterer bruk av ERAs modenhetsmodell for jernbanevirksomheter

SJT presenterte hovedtrekkene i ERAs modenhetsmodell, som er noe modifisert av SJT for å gjøre den enklere i bruk. Modellen innebærer at SJT i etterkant av tilsyn gir jernbanevirksomheten en score fra 1-5 på 23 områder som reflekterer lovgivningskravene til jernbanevirksomhet. Etter at score er gjennomført er det mulig å få frem et diagram som på en enkel måte visualiserer hvordan SJT har vurdert virksomheten. Modellen testes i første omgang ut av SJT for å vinne erfaringer, men kan på et senere tidspunkt tenkes å være et verktøy for erfaringsutveksling med virksomhetene. Det ble vist to eksempler på hvordan SJT har vurdert Bane NOR etter gjennomført tilsyn

3 Statens jernbanetilsyn presenterer tilsynets erfaringer fra tilsyns- og tillatelsesprosesser i 2019 og innretningen av tilsyn med Bane NOR i 2020

SJT presenterte sine erfaringer fra tilsyn og tillatelsesprosesser med Bane NOR i 2019.

Hovedtrekkene fra tilsynstemaene:

Risikovurderinger

Det er avdekket vesentlige svakheter ved Bane NORs system for blant annet gjennomføring av risikovurderinger. Dette gjelder f.eks. bruk av risikoakseptkriterier, etterlevelse av styringssystemet for risikovurderinger og egnet verktøy for risikoberegning. Bane NOR har utarbeidet en omfattende handlingsplan for å rette på svakhetene. Tilsynet vil følge opp fremdriften i gjennomføringen av handlingsplanen.

Oppfølging av uønskede hendelser

Det er avdekket vesentlige svakheter ved bane NORs oppfølging av uønskede hendelser. Dette gjelder så vel årsaksvurderinger som identifisering av hensiktsmessige tiltak for å hindre gjentagelse og vurdering av hendelser i sammenheng med andre. Det fremkom også at hendelser ofte lukkes på basis av planer, ikke på gjennomførte tiltak.

Beredskap

Tilsyn i 2019 avdekket at Bane NOR ikke har lukket samtlige avvik fra forrige tilsyn med beredskap som tema, og at det heller ikke foreligger planer for hvordan lukking skal skje. Blant annet er det manglende ledelsesmessig behandling og forankring av ytelsesmål og innsatstider i forbindelse med redningsinnsatser i tunneler der det kan ta lang tid før redningsinnsats kan igangsettes. Ved øvelser gjøres det i liten grad tilstrekkelig evaluering av om beredskapen fungerer etter hensikten.

Kommunikasjonen med Bane NOR ble også berørt under presentasjonen.

Hovedtrekkene fra tillatelsesprosessene:

Det ble fra tilsynets side fokusert på at Bane NORs søknad om endring av sikkerhetsgodkjenningen i forbindelse med utskillelsen av drifts- og vedlikeholdsfunksjonene til Spordrift AS var så mangelfull at den ikke hadde grunnlag for å bli innvilget. Etter avklaringsmøter ble søknaden komplettert, men hadde fortsatt så store svakheter at flere forhold måtte overføres til tilsyn, og endret sikkerhetsgodkjenning ble begrenset til 1 år.

SJT's presentasjon følger som vedlegg til denne rapporten.

4 Bane NORs tilbakemelding og synspunkter på Statens jernbanetilsyns virksomhet i 2019

Det ble fra Bane NORs side uttrykt at revisjonene fungerer bra, og at det er en god tone, men at Bane NOR beklager at man ikke klarer å løse avvik fort nok.

Bane NOR presenterte sitt overordnede risikobilde. Videre oppfatter Bane NOR at det er omfattende krav til dokumentasjon fra SJT i forbindelse med tilsyn, hendelsesrapportering og tillatelsesprosesser. Det ble også uttrykt bekymring for SJT's kapasitet til å behandle infrastruktursaker da det de nærmeste to årene vil bli et stort antall saker.

Fra SJT side ble det påpekt følgende:

- Kravene til hendelsesrapportering ligger i lovgivningen og må følges. Registrering og oppfølging av hendelser er en del av sikkerhetsstyringen til Bane NOR, og rapporteringen til SJT er ikke annet enn kopi av det som Bane NOR uansett må registrere og følge opp.
- Det har vært tendenser til at Bane NOR søker om tillatelse til å ta i bruk infrastruktur svært kort tid før ny eller endret infrastruktur skal tas i bruk. Dersom bane NOR planlegger søknadsprosessene slik at de er ute i rimelig god tid, så vil tilsynet finne løsninger og kapasitet til søknadsbehandlingen

5 Diskusjon rundt dagens tematikk

Det fremkom under presentasjonen ingen innvendinger til SJT's presentasjon av status for prioriterte områder i 2019 eller prioriterte områder for 2020.

6 Oppsummering fra Statens jernbanetilsyn

Det ble gitt en kort oppsummering av møtet på basis av de temaene som er beskrevet ovenfor.

Vedlegg 1 - Agenda

1. Hensikt med møtet.
2. SJT presenterer bruk av ERAs modenhetsmodell for jernbanevirksomheter.
3. Statens jernbanetilsyn presenterer
 - tilsynets erfaringer fra tilsyn og tillatelsesprosesser med Bane NOR i 2019.
 - Innretningen av tilsyn med Bane NOR i 2020
4. Bane NORs tilbakemelding og synspunkter på Statens jernbanetilsyns tilsynsvirksomhet i 2019
5. Diskusjon rundt dagens tematikk
6. Oppsummering ved Statens jernbanetilsyn.

Vedlegg 2 - Deltakere

Fra SJT:

Erik Ø. Reiersøl-Johnsen
Øystein Ravik
Kristoffer J. Eikeland
Arild Bruun

Fra Bane NOR:

Gorm Frimannslund
Vibeke Aarnes
Sverre Kjenne
Eli Skrøvset
Torild Lid Uribarri
Karsten Boe
Bjørn Kristiansen
Beate Hamre Deck
Stine Undrum
Jon-Erik Lunø

Vedlegg 3 – SJTs presentasjon til agendapunkt 2 og 3

Vedlegg 4 – Bane NORs presentasjon til agendapunkt 4